

Stand van zaken Schuldhulpverlening

Mei 2013

Myriam Foekema
Afdeling Samenlevingszaken
Gemeente Midden-Drenthe

Mei 2013

Stand van zaken schuldhulpverlening Midden-Drenthe

Inleiding

In deze stand van zaken informeren wij u over de schuldhulpverlening in onze gemeente. Eerst ontvangt u nadere informatie over de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en vervolgens krijgt u informatie aan de hand van het jaarverslag 2012 van de GKB.

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

De wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening is met ingang van 1 juli 2012 in werking getreden, met uitzondering van 2 van de 14 wetsartikelen (moratorium en basisbankrekening) die op een later te bepalen tijdstip in werking zullen treden.

Met de invoering van de wet valt de schuldhulpverlening onder de Awb.

Voor klanten betekent dit dat de mogelijkheid open staat om bezwaar en beroep aan te tekenen tegen de besluiten die de GKB neemt. In de afgelopen periode is duidelijk geworden tegen welk soort besluiten bezwaar en beroep open staat. Dat geldt in ieder geval voor het besluit om een aanvraag voor schuldhulpverlening toe te kennen, af te wijzen, te beëindigen of buiten behandeling te stellen en ook voor het besluit met betrekking tot het soort traject dat de GKB aanbiedt. Vorige maand kondigde de GKB aan dat er nog geen enkel bezwaar was ingediend.

Voor onze gemeente betekent dit dat het college de GKB moet mandateren om namens haar besluiten te nemen. Dat betekent ook dat bijvoorbeeld duidelijk moet zijn voor alle betrokkenen wanneer de GKB de schuldhulpverlening mag of zelfs moet beëindigen. Gemeenten moeten dat in beleidsregels vastleggen. Tot dit rond is, hanteert de GKB de afspraken in de uitvoeringsovereenkomsten.

Beleidsnota schuldhulpverlening

In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening staat dat de gemeenten een beleidsnotitie moeten vaststellen met betrekking tot schuldhulpverlening. Naar verwachting zal het college de conceptnota Schuldhulpverlening voor de zomervakantie in conceptvorm vaststellen. De nota zal dan voor advisering voorgelegd worden aan de St. Adviesraad Minimabeleid. Het is de bedoeling dat de raad de nota in september 2013 zal behandelen.

Jaarverslag GKB 2012

De GKB heeft sinds vorig jaar gekozen voor een andere manier van verantwoorden dan voorheen. Dit betekent dat zij geen jaarverslagen meer maakt per opdrachtgever. Wel worden in een paar tabellen de kengetallen per gemeente weergegeven.

Onderstaande gegevens zijn ontleend uit eerdere jaarverslagen en aangevuld met de gegevens uit het jaarverslag GKB 2012.

Stand van zaken schuldhulpverlening Midden-Drenthe 2012

Op basis van het jaarverslag 2012 van de GKB, informeren wij u over de diensten die wij bij de GKB inkopen, de wachttijden, resultaten en kosten van schuldhulpverlening bij de GKB.

Wachttijden

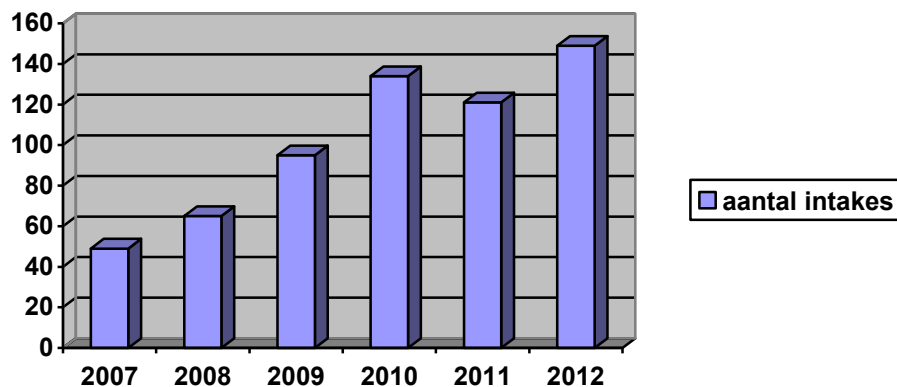
Onder wachttijd wordt verstaan de tijd tussen de aanmelding bij de GKB en de feitelijke intake bij de GKB. Ondanks signalen dat de wachttijden opliepen, was de wachttijd in Midden-Drenthe het afgelopen jaar gemiddeld 3 weken. Daarmee wordt de afspraak in het contract dat de gemiddelde wachttijd maximaal 4 weken duurt, voor het derde opeenvolgende jaar gehaald.

In 2009 bedroeg de gemiddelde wachttijd 9 weken. In 2010 was de gemiddelde wachttijd teruggebracht tot 3,7 weken. In 2011 bedroeg de wachttijd in Midden-Drenthe gemiddeld 4 weken.

Intakes bij de GKB

In 2012 zien we weer een stijging van het aantal intakes. In 2012 werden 176 intakes gepland en zijn er feitelijk 149 intakes gehouden omdat 27 mensen niet zijn op komen dagen voor de intake. In Midden-Drenthe valt 15% uit tussen de aanmelding en de intake. GKB breed is dat 17%.

In 2011 zagen we voor het eerst een lichte daling van het aantal intakes. Er werden 121 intakes gehouden. We kunnen concluderen dat in de periode van 2007 tot en met 2012 de toeloop naar schuldhulpverlening zeer sterk is gestegen. Van 49 intakes in 2007 naar 149 intakes in 2012, betekent een verdriedubbeling in vijf jaar tijd.

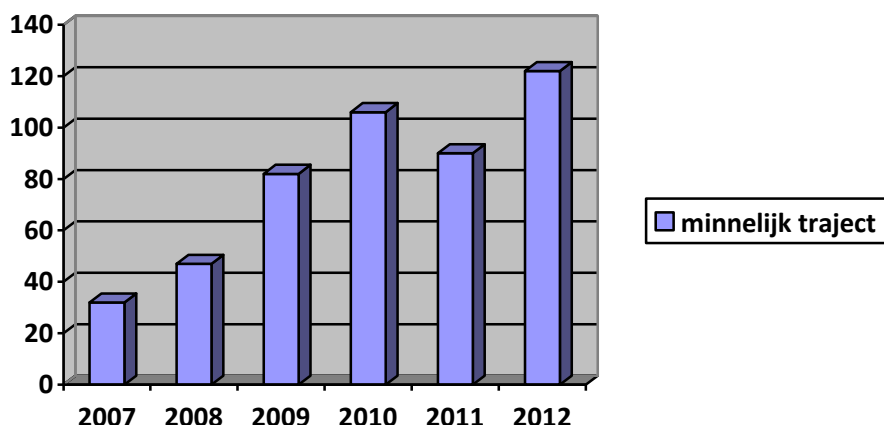
Grafiek 1 Aantal intakes

Minnelijke schuldhulptrajecten

Bij minnelijke schuldhulptrajecten gaat men ervan uit dat men na drie jaar schuldenvrij is. Als het niet lukt om binnen deze drie jaar alle schulden volledig af te lossen, dan bestaat de schuldhulpverlening eruit dat de GKB met de schuldeisers tot afspraken komt over de hoogte van de aflossing die binnen die periode mogelijk is. Dit wordt schuldbemiddeling genoemd. Van schuldeisers wordt gevraagd om in te stemmen met een afkoopsom als volledige afbetaling niet mogelijk is binnen drie jaar.

In 2012 waren er 122 nieuwe trajecten schuldhulpverlening.

Vergelijken we het aantal minnelijke trajecten in 2007 en 2012, dan zien we een stijging van maar liefst 381% in vijf jaar tijd. In 2007 waren er nog 32 schuldregelingen, in 2012 waren dat er 122.

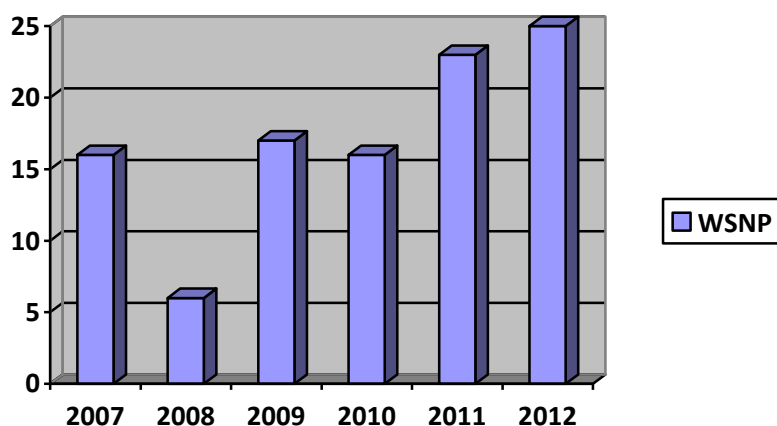

Grafiek 2 Aantal minnelijke schuldhulptrajecten

WSNP-verklaringen

Indien het niet lukt een minnelijke schuldhulpverlening tot stand te brengen, dan bestaat er de wettelijke mogelijkheid tot een door de rechter opgelegd schuldsaneringstraject. De rechter dwingt schuldeisers om akkoord te gaan met een aflossingsvoorstel. Om de stap naar de rechter mogelijk te maken moet er een zogeheten WSNP verklaring worden afgegeven. De gemeente Midden-Drenthe heeft de GKB gemandateerd om deze verklaringen af te geven.

Bij het aantal afgegeven WSNP verklaringen zien we een stijging ten opzichte van vorig jaar. In 2007 waren er 16 WSNP verklaringen afgegeven en in 2012 is dat aantal gestegen tot 25.

Grafiek 3 Aantal afgegeven WSNP verklaringen

Resultaten schuldhulpverlening in de afgelopen jaren

In 2012 heeft de GKB 108 aanvragen schuldhulpverlening afgehandeld. Het resultaat was dat 49 personen zijn gestart met een aflossingstraject (46%) en dat er 59 aanvragen voor schuldhulp werden afgewezen. Dit betekent dat de hulpverlening in 54% niet is geslaagd met het opstarten van een schuldhulpverlening. Volgens het jaarverslag waren daar twee belangrijke redenen voor: de klant voldeed niet aan de voorwaarden voor schuldhulp (62% van de afwijzingen) en de hulp is gestopt op initiatief van de klant (21% van de afwijzingen).

Van de 49 personen waarvan een schuldhulpverlening kon worden gestart was dat in 25 gevallen een WSNP traject, in 8 gevallen een saneringskrediet, in 8 gevallen een betalingsregeling en in 8 gevallen een schuldbemiddeling.

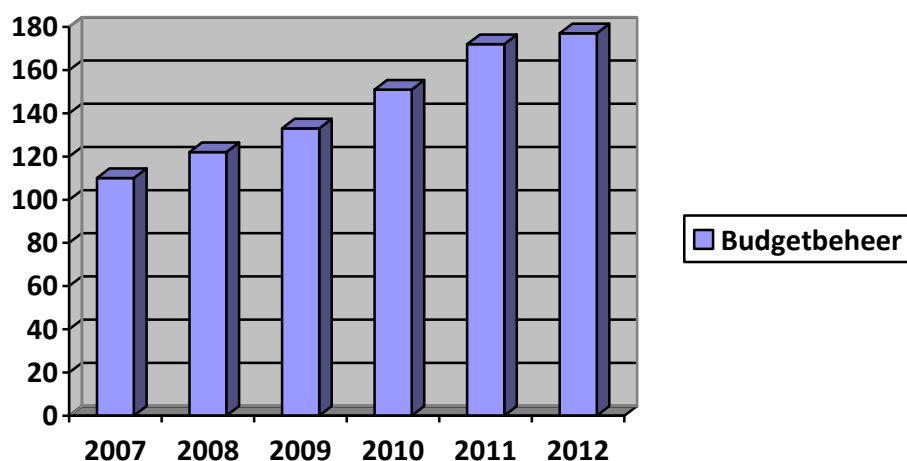
In Midden-Drenthe zijn in 2009 12 huishoudens gestart met een schuldbemiddeling.

Budgetbeheer

De dienst budgetbeheer wordt bij veel klanten ingezet omdat in bijna alle problematische schuldsituaties sprake is van een instabiele financiële situatie. Mensen hebben geen grip op hun inkomsten en uitgaven. Budgetbeheer door de GKB beoogt in eerste instantie het stabiliseren van de situatie. Zowel schuldeisers als schuldenaren hebben baat bij budgetbeheer. De schuldeiser kan budgetbeheer eisen als voorwaarde om akkoord te gaan met een afkoopsom van de totale op te eisen schuld. De schuldeiser is dan verzekerd van het feit dat het afgesproken bedrag ook komt.

Voor de schuldenaar betekent budgetbeheer dat het inkomen niet meer beschikbaar is voor impulsinkopen of noodzakelijke inkopen die op dat moment onverantwoord zijn. Alle inkomsten en alle uitgaven worden beheerd, waardoor er ook reserveringen plaatsvinden voor betalingen die niet maandelijks verricht moeten worden.

Volgens de marap over 2012 waren er op 1 januari 2012 172 lopende budgetbeheerklanten. Daar kwamen er in de loop van het jaar nog 68 klanten bij. Volgens het jaarverslag waren er per 31 december 2012 nog 177 mensen in budgetbeheer. Dat betekent dat er ook 63 keer sprake was van een beëindiging van budgetbeheer ($240 - 177 = 63$). Geconcludeerd kan worden dat er ook in 2012 nog steeds sprake is van een toename van het aantal klanten in budgetbeheer.

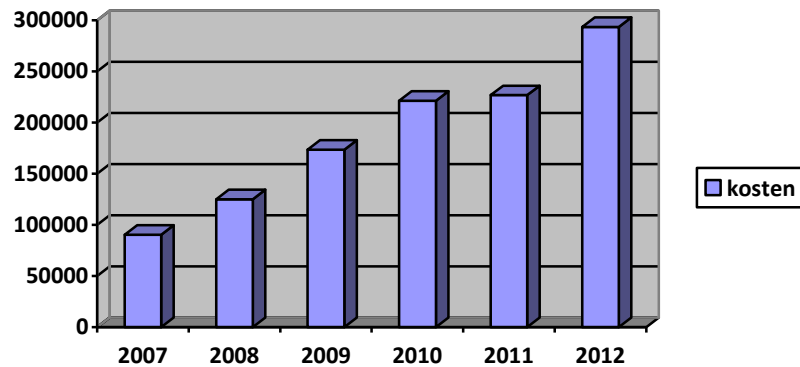
Grafiek 4 Aantal mensen in budgetbeheer op 31 december van enig jaar

Kosten schuldhulpverlening bij de GKB

De kosten voor schuldhulpverlening zijn de afgelopen jaren fors toegenomen. De belangrijkste reden hiervoor is de open eind regeling.

Kosten schuld hulp	2007	2008	2009	2010	2011	2012
€	90.270,25	125.078,05	173.447,69	221.213,58	226.704,83	293.424,71

Tabel 1 Kosten schuldhulpverlening bij de GKB

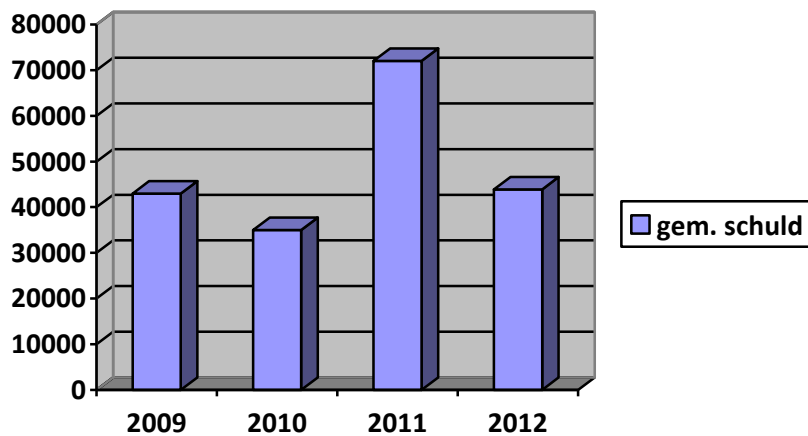

Grafiek 5 Kosten schuldhulpverlening in euro's

Gemiddelde schuld

In 2012 bedroeg de gemiddelde schuld bij Midden-Drentse klanten van de GKB € 43.890,-. Vorig jaar was dat nog € 72.000,-. In het jaarverslag wordt niet aangegeven of in dit bedrag ook hypotheekschulden of schulden uit ondernemingen zijn meegenomen.

In het hele werkgebied van de GKB bedroeg de gemiddelde schuld in 2012 € 41.400,- en waren er gemiddeld 13 schuldeisers per klant. In Midden-Drenthe waren er gemiddeld 12 schuldeisers.

Grafiek 6 Gemiddeld schuldbedrag per schuldenaar in euro's.